

Діна РУБІНА

Біла голубка Кордови

Роман

З російської переклала

Олеся Грабець

ТЕРНОПІЛЬ
БОГДАН

Присвячується Борі

«Немає на землі жодної людини, спроможної сказати, хто вона. Ніхто не знає, навіщо він з'явився на цей світ, що означають його вчинки, його почуття і думки, яке його істинне ім'я, його невмируще Ім'я у списку Світла...»

*Леон Блуа
Душа Наполеона*

*Частина
перша*

Розділ перший

1.

Перед від'їздом він усе ж вирішив зателефонувати тітці. Взагалі завжди йшов на примирення першим. Тут найважливіше було не підлещуватися, не сюсюкати, а триматися так, наче не було ніякої сварки, — так, дрібниці, непорозуміння й тільки.

— Ну що, — запитав, — що тобі привезти — *кастануелас*¹?

— Іди до біса! — відрубала вона. Але у голосі відчувалося ледь вловиме вдовolenня, що подзвонив, таки подзвонив, не завіявся з вітрами, не попросившись.

— Може, віяло, Жуко? Що скажеш? — запропонував, посміхаючись у слухавку і уявляючи її патриціанське горбоносе обличчя в ореолі блакитнуватого серпанку сивини. — Приклеїмо тобі мушку на щічку, і вийдеш ти на балкон своєї богадільні як богиня-маха! Круто...

— Мені від тебе нічого не треба! — сказала вона норовливо.

— Отакої! — Катюзі по заслугі... доведеться задобрювати тебе іншим подарунком — іспанською мітлюю.

— Чим іспанським? — буркнула вона. І проколотась.

— Ну, а на чому там твої подружки літають? — вигукнув, тріумфуючи, як у дитинстві, коли бувало обведеш круг пальця якогось бевзя і скачеш, горлаючи: «на-ду-ри-ли дур-ня по-се-ред по-луд-ня...».

Вона кинула слухавку, але це вже не була сварка, не травнева гроза з блискавицями, тож можна було їхати з легким серцем. А якщо врахувати, що напередодні він переніс половину продуктового ринку у тітчин холодильник, — і поготів.

* * *

Залишилось *завершити* ще одну справу, *сюжет* якої він вибудовував і розробляв (віньетки деталей, арабески подробиць) — три роки поспіль.

¹ *Кастануелас* (ісп.) — кастаньети.

І завтра, нарешті, з вранішньою зорею, на тлі бірюзових декорацій, з піни морської (між іншим, *лікувально-курортної* піни), народиться *нова Венера* за його власноручним підписом: останній порух диригентської палички, патетичний акорд у фіналі симфонії.

Неквапом він склав свою улюблену оливкову шкіряну валізку, невеличку, а проте містку, як солдатський клунок: ти її втрамбуєш до тріщання швів, *по саме*, як любив казати дядя Сьома, *нікуди*, — аж глядь, а другий туфель таки упхався.

Збираючись у дорогу, він завжди ретельно продумував свій прикид. Повагом підбирав сорочки: замінив кремову на синю, витягнув до неї зі зв'язки краваток у шафі темно-блакитну, шовкову... А ще запонки, а як же... Ті, подаровані Іриною. І ті інші, подаровані Марго — обов'язково: вона помітить.

Ну ось. Тепер *експерт* одягнений пристойно на всі п'ять днів *іспанського проекту*.

Чомусь слово «експерт», вимовлене подумки, так його розсмішило, що він зареготав, навznak завалившись на тахту, поряд з розкритою валізою. Зо дві хвилини реготав голосно і щиро, — він найщиріше сміявся завжди наодинці з собою.

Отак регочучи перекотився на край тахти, звисився, висунув нижню шухляду шафи і, понишпоривши між зім'ятими трусами і шарпетками, витягнув пістолет.

Це був зручний, простої конструкції «глок» системи Кольта, з автоматичним блокуванням ударника, з несильним плавним відкотом. До того ж, скориставшись шпилькою чи цвяхом, його можна розібрати за лічені секунди.

Надіймося, друже, що завтрашню важливу зустріч ти проспиши у валізі.

Пізно увечері він виїхав із Єрусалима у напрямку Мертвого моря.

Уникав їздити цими закрутами у темряві, але нещодавно дорогу розширили, частково освітили, і верблюжачі горби, що раніше затискали тебе з обох сторін, проштовхуючи у воронку пустелі, неначе знехотя розступились...

Та вже за перехрестям, де після заправки дорога повертає і тягнеться вздовж моря, освітлення щезло, і набубнявіла сіллю безпросвітна пільма (така буває лише поблизу *цього* моря) насунулася знову, зненацька вриваючись у вічі різким світлом

й інше існувало окремо? Або те, або це? А може, навпаки — з'єднання милування і насолода і є той самий закон, який відміння сором і важкість?

Йому хотілося поговорити про це з мамою, обговорити докладно, запитати у неї: як це буває у жінок? Що вони відчувають зсередини себе — також літають? Теж розділяють милування, і те, інше? — і не міг її про це запитати. Чомусь не міг... Він переривчасто зітхав і хмурився.

Але тяжкі роздуми цього першого чоловічого літа викували в ньому власний еротичний статут: у які б довгі дні і тижні вимушеного утримання згодом не замикали обставини, ніщо не могло змусити його потягнутися до випадкової жінки, якщо в ній не було того, чим він міг би милуватися: вона могла чарівно знизати слабкими плечима, його міг спокусити проблиск лукавої посмішки, мірний рух округлих стегон при ходьбі — те, що в уяві і — потім вже, в пам'яті — підносило коротку зустріч і нестримність солодкого завершення — до закону.

У це літо Захар уперше багато думав про свого незнамого батька, про якого мама ніколи не обмовилася жодним словом. Тільки відбувалася жартами: «Синку, та який там батько, і нащо він здався? Мені захотілося синочка, я тебе і народила... Тобі що, мене бракує?»

О ні, мами йому абсолютно вистачало. Мама навіть було дуже багато, і шумно, і весело, і гаряче...

На той час мама була майстром спорту, чемпіоном України з фехтування серед жінок. І Захар досить часто забредав на тренування в спортзал, який розміщувався в колишній церкві на початку вулиці Леніна. Лампи денного світла не повністю освітлювали високі гучні церковні склепіння, вони йшли увись і таємниче меркнули там у напівтемряві. Це все так пасувало до поєдинку на рапірах!

Він дивився, як мама одягає білий нагрудник, що заходить клином між ноги, допомагав застебнути його на спині. Рукавичка на руку, кеди на ногах, бриджі, білі панчохи... І коли надівала маску — як шолом із заборолом, — це вже була не мама, а романтичний лицар без страху і докору, безстрашний і спритний суперник, що майже завжди здобуває перемогу.

Він любив дивитися карбований початок поединку: клинок униз, угору і вперед. Як стає вона в стійку, злегка присівши пружинно на сильних ногах, і наскільки схожа кисть її лівої руки, вільно закиненої вгору, на стигле виноградне гроно...

* * *

Мама завжди була оточена натовпом друзів — і спортсменів, і інших, яких Сьома називав «бренькалами», а самі себе вони іменували *бардами*, часто виїжджали з наметами на суботу і неділю в Стрижевку або на озера в П'ятничанський ліс, ставили цілі наметові містечка і по ночах безперервно співали біля вогнищ пісень. Серед них були і кияни, і харків'яни, і навіть із далеких республік злітався народ. Кілька разів *на зльоти* мама брала Захара з собою, але йому чомусь не подобалися великі компанії і загальні посиденьки, і та мова, якою усі ці симпатичні дядьки і тітки між собою розмовляли. Десь на другий день виявлялося, що це *спільна* мова. А йому взагалі не подобалися ніякі загальні закони, ні загальні справи, навіть ті, які встановлюються між людьми вузького кола; не подобався і спів по черзі... тим паче, що мало хто з них співав добре, а Захар чомусь у будь-якій справі цінував і схвалював тільки найвищий клас, те, що могло здивувати, зупинити дихання. Усі ці мамині друзі жартували, і співали, і дружно варили на вогнищі суп або картоплю... і хоча він знав, що серед них багатьох по-справжньому розумних і цікавих людей — учених, лікарів, математиків, акторів... — коли вони об'єднувались ось так, для того, щоб разом співати і варити за встановленим чергуванням суп, і кричати один одному: «люди!», і... — словом, будь-яке *співтовариство* сприймав як співтовариство дурнів. Але з мамою про це не говорив.

Тим паче що одного разу увечері біля багаття почув справді чудову пісню, слова і мелодія якої були насичені сонцем і тремтінням лаврового куща, і стриманим наближенням смерті... і хтось до когось звертався дивним іменем «Постум», і це був древній Рим, несподівано близький йому: в художній школі вони вже щосили малювали *античні гіпси*... Захар відклав олівець і блокнот і заслухався. А співав пісню високий худий чоловік в лижному джемпері і вельветових штанах, з гострими колінами, що стирчать, співав вільним, трохи втомленим голосом... — прекрасно співав!

Захар потім запитав його:

Вона була натягнута, як струна, і він побоювався, щоб наостанок вона не зірвалася — не розплакалася, не забила, не утнула що-небудь таке, через що увесь його, так точно вивірений план, розсиплеться. Але вона мовчала, і тільки зведені брови на блідому обличчі здавалися вугільно чорними.

— Йди! — сказав. — Почекай! — подався до неї, міцно притиснув до себе. Відсторонився і чуйними пальцями, ніби до полотна торкався, на прощання легко пробіг кожну риску цього втраченого і знайденого *мамино* обличчя.

...Вулиці Старої Кордови вже рідшали; під височенними акаціями і платанами, недалеко від Алькасара, декілька людей похилого віку в чорних іспанських плащах залізли в автобус. Під стінами Мескіти ворушилася сонна низка *коче де кабальос*. Не сподіваючись більше на улов, візничі повільно роз'їжджалися по домах.

Сонце ще стерегло рябі дахи, але пішоходи внизу вже бродили по пояс у вечірній тіні... Уздовж білої, розітнутої світлом стіни, задумливо брів лише *ловець людей*, продавець квитків національної лотереї.

Мануела піднімалася по вулиці, повільно спливаючи з тіні, як з води: до плечей, по коліна... Йшла, як він велів, не кваплячись, із рівною ставною спиною, злегка напруженою, немов будь-якої хвилини готова була вилетіти на сцену. Він знав, що, швидше за все, його чекають десь там, біля її будинку, але вже не відчував нічого, окрім пустельного гучного спокою, за яким слідувало тільки одне: підірвана п'ятьма.

Мама підійшла до дверей будинку, зачекала... І раптом обернулася. Він стояв кроках в тридцяти, дивлячись їй прямо в очі, посміхаючись спокійно і гірко.

І у відповідь вона осяялася щасливою посмішкою, майже беззвучно окликаючи його:

— Забудьку! Ти все-таки повернувся, забудьку!

І коли ззаду заревів мотоцикл, і відразу хлопнуло і ударило в спину, він по її обличчю — по тому, як мовчки перехопила вона долонею губи — зрозумів, що убитий.

Повільно опустився на коліна, перекинувся навзнак і встиг ще побачити, як спланерувало поруч пір'ячко: не з тих двосічних атласних лез білого крила, а грудне, пухове, невагоме, як останній подих; як воркування голубиного горла...

Ось вона повернула на свою вулицю, підійшла до дверей будинку, сповільнила крок...

...Йому, в ці хвилини, коли він сходив на ешафот за чисельні свої гріхи, одинадцятому в своєму роду, дону Саккаріасу Кордовера, не дозволено дізнатися, що через п'ять днів у Толедському госпіталі Вірхен де ла Салюд пацієнтці Пілар Гарсія Морос принесуть на перше годування її новонароджених — двох абсолютно однакових хлопчиків вагою по два кілограми сто грамів — вражаюче здорових і міцних для недоношених немовлят.

Єрусалим, 2008–2009

Автор висловлює безмежну вдячність за допомогу у зборі матеріалів до роману:

Лолі Діас, Олексієві Осипову, Діні Воляк, Саші Ніколашкіній, Аркадієві Драгомоценку, Аллі Лібов, Ліні Микільській, Тані Гориній, Юхимові Кучеру, Каті Соллертинській, Елі Митіній, Ігореві Маркову, Рафаїлові Нудельману, Саші Окуневі, Соні Тучинській, Тані Чорновій.

ЗМІСТ

Частина перша	7
Частина друга.....	149
Частина третя	337

Літературно-художнє видання

Діна Рубіна

Біла голубка Кордови

Роман

Головний редактор *Богдан Будний*
Літературний редактор *Ірина Дем'янова*
Художник *Ростислав Крамар*
Комп'ютерна верстка *Ірини Рибницької*
З російської переклала *Олеся Грабець*

Підписано до друку 5.09.2012. Формат 84x108/32.
Папір офсетний. Гарнітура Мініон. Друк офсетний.
Умовн. друк. арк. 23,52. Умовн. фарб.-відб. 23,52.

Видавництво «Навчальна книга – Богдан»
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців
ДК №370 від 21.03.2001 р.

Навчальна книга – Богдан, просп. С. Бандери, 34а, м. Тернопіль, 46002
Навчальна книга – Богдан, а/с 529, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352)52-06-07; 52-19-66; 52-05-48
office@bohdan-books.com
www.bohdan-books.com

Рубіна Д.

Р 82 Біла голубка Кордови : роман / Д. Рубіна. — Тернопіль :
Богдан, 2012. — 448 с.
ISBN 978-966-10-2629-1

УДК 82-31
ББК 84-44

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути використана чи відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора перекладу чи видавця.*

© Рубіна Д., 2012
© Навчальна книга – Богдан, макет,
художнє оформлення, 2012

ISBN 978-966-10-2629-1